

Jakość mieszkalnictwa w miastach powyżej 50 tys. ludności w województwie lubelskim w 2016 r.

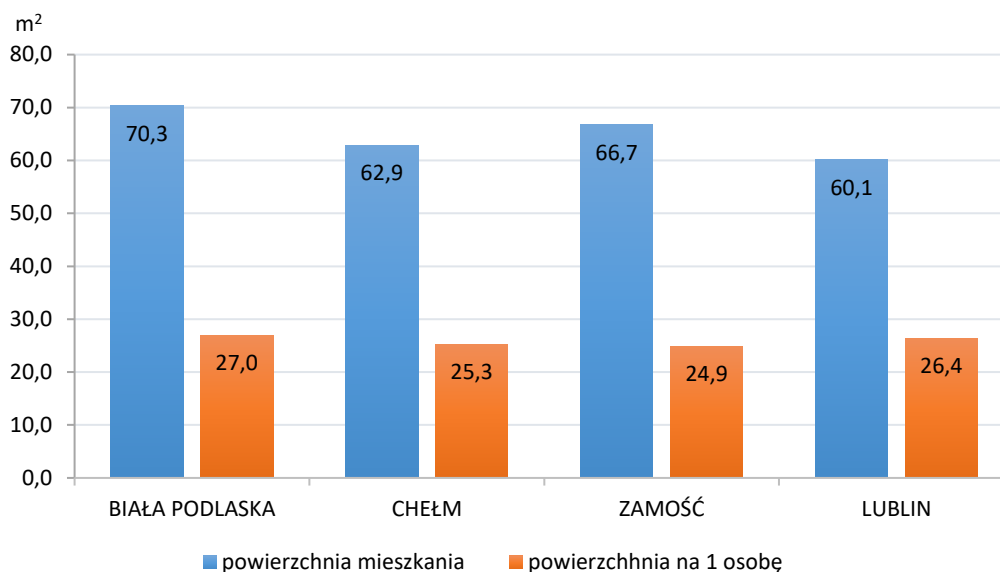
Notatka sygnalna zawiera informacje o jakości mieszkalnictwa w miastach województwa lubelskiego liczących powyżej 50 tys. ludności w aspekcie warunków mieszkaniowych i infrastruktury otoczenia (zaplecze oświatowe, zdrowotne i kulturalne). Według stanu na dzień 1 stycznia 2016 r. były 4 miasta o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.: Biała Podlaska (57303 osób), Chełm (63734 osób), Lublin (340466 osób) i Zamość (64648 osób).

Warunki mieszkaniowe zostały pokazane na podstawie cech fizycznych mieszkań, ich powierzchni użytkowej, a także przeciętnej liczby osób i izb przypadających na mieszkanie oraz wyposażenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne (wodociągi, kanalizację, centralne ogrzewanie). Zaplecze oświatowe ukazane jest poprzez dostęp do edukacji dzieci uczęszczających do żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych. Dostęp do opieki zdrowotnej rozumiany jest jako liczba personelu medycznego, poradni podstawowej opieki zdrowotnej, a także łóżek w szpitalach oraz porad ambulatoryjnych w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców i aptek ogólnodostępnych. Zaplecze kulturalne przedstawiają podstawowe dane dotyczące kin, bibliotek, muzeów oraz imprez organizowanych w badanych miastach. W badaniu jakości mieszkalnictwa uwzględniono także tereny zieleni. Powyżej wymienione aspekty wpływają na jakość zamieszkania na danym obszarze.

Warunki mieszkaniowe

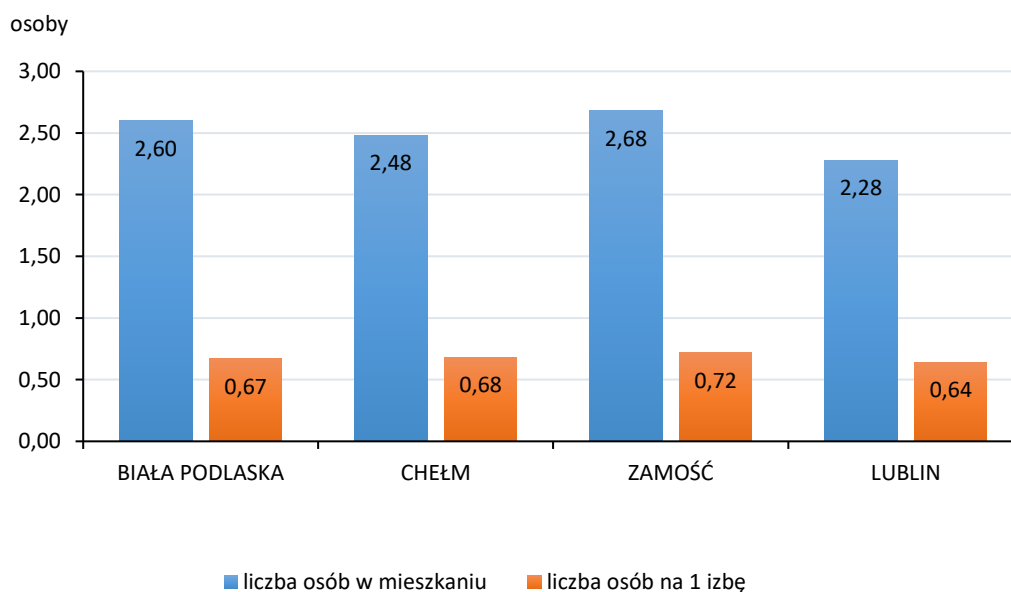
Wśród czterech badanych miast, mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej zlokalizowane były w Białej Podlaskiej, a o najmniejszej w Lublinie. Wpływ na taką sytuację ma rodzaj zabudowy w tych dwóch miastach. W Białej Podlaskiej mieszkania w budynkach jednorodzinnych, a ściślej mówiąc domy jednorodzinne, stanowiły 37,2% ogółu mieszkań, zaś w Lublinie tylko 14,7%.

Rys. 1. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m²

Rozpatrując jakość mieszkalnictwa w kontekście powierzchni użytkowej mieszkania przypadającej na 1 osobę, nadal najlepsze warunki mieszkaniowe występowały w Białej Podlaskiej, przy czym Lublin uplasował się na drugim miejscu. Miasto Zamość, które charakteryzuje się ponadprzeciętną wielkością mieszkań, cechuje się najmniejszą powierzchnią lokalu mieszkalnego na 1 osobę wśród czterech badanych miast.

Rys. 2. Przeciętna liczba osób w mieszkaniu

W miastach na prawach powiatu województwa lubelskiego na warunki mieszkaniowe miał wpływ czynnik demograficzny. Największe zaludnienie mieszkań występowało w Zamościu, a najniższe w Lublinie. Analogicznie przedstawiał się wskaźnik liczby osób przypadających na jedną izbę. Największy był w Zamościu, natomiast najmniej osób przypadało na 1 izbę w Lublinie. Najlepsze warunki mieszkaniowe miał Lublin, zarówno pod względem liczby osób przypadającej na 1 mieszkanie, jak i na 1 izbę.

Tabl. 1. Mieszkania wyposażone w podstawowe instalacje

Wyszczególnienie	Mieszkania wyposażone w :				
	wodociąg	ustęp	łazienkę	gaz z sieci	centralne ogrzewanie
Biała Podlaska	97,0	95,8	94,1	44,5	90,7
Chełm	99,3	97,9	95,9	62,7	89,9
Lublin	99,0	97,8	96,2	87,1	91,1
Zamość	98,7	98,0	96,9	92,7	93,5

W 2016 roku w województwie lubelskim wszystkie miasta powyżej 50 tysięcy mieszkańców były w bardzo wysokim stopniu wyposażone w sieć wodociągowo-sanitarną. Wodociąg posiadało ponad 97% mieszkań. Najstabilniej wyposażone w wodociąg były mieszkania w mieście Biała Podlaska. Rozpatrując wyposażenie mieszkań w urządzenia kanalizacyjne, tj. posiadające ustęp i łazienkę, najlepszymi warunkami charakteryzują się zasoby mieszkaniowe w Zamościu, a najgorszymi w Białej Podlaskiej. Znacznie większe dysproporcje wystąpiły w wyposażeniu mieszkań w gaz z sieci. Spośród miast powyżej 50 tysięcy mieszkańców, w województwie lubelskim najstabilniej prezentowała się Biała Podlaska, gdzie gaz z sieci dostępny był dla 44,5% mieszkań, a najwięcej mieszkań podłączonych do sieci gazowej było w Zamościu 92,7%. W 2016 roku w badanych czterech miastach w centralne ogrzewanie wyposażona była zdecydowana większość mieszkań. Najwięcej lokali mieszkalnych wyposażonych w centralne ogrzewanie było w Zamościu 93,5%, a najmniej w Chełmie 89,9%

Tabl.2. Tereny zieleni

Miasta	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej		
	w hektarach	w % powierzchni ogółem	na 1 mieszkańca w m ²
Biała Podlaska	71,20	1,44	12,43
Chełm	157,09	4,45	24,65
Lublin	204,34	6,74	31,61
Zamość	793,14	5,38	23,30

Istotnym elementem przestrzeni publicznej badanych miast województwa lubelskiego są parki, zieleńce i zieleń osiedlowa. Najwięcej terenów zielonych przypadało na 1 mieszkańca w Zamościu (31,61 ha) i zajmowały one najwięcej powierzchni miasta. Najmniej zieleni przypadało na 1 mieszkańca Białej Podlaskiej, gdzie stanowiła najmniejszy procent powierzchni miasta (tylko 1,44%)

Edukacja

Tabl.3. Żłobki

Wyszczególnienie	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	Dzieci w wieku do 3 lat przypadające na jedno miejsce w żłobku
Biała Podlaska	10,5	9,5
Chełm	11,0	8,2
Lublin	13,6	6,9
Zamość	9,4	9,7

W 2016 roku w województwie lubelskim w miastach powyżej 50 tys. było łącznie 38 żłobków, do których uczęszczało 1879 dzieci. Biorąc pod uwagę odsetek dzieci w wieku do lat 3 uczęszczających do żłobków, najlepsza sytuacja była w Lublinie, gdzie na jedno miejsce przypadało 7 dzieci, a najgorsza w Zamościu 10 dzieci. W 2016 roku w omawianych miastach było razem 1990 miejsc w żłobkach.

Tabl.4. Przedszkola

Wyszczególnienie	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego
Biała Podlaska	991	0,79
Chełm	1085	0,61
Lublin	979	0,76
Zamość	934	0,72

W 2016 roku w badanych miastach województwa funkcjonowało 195 przedszkoli, do których uczęszczało 18453 dzieci w wieku 3 do 5 lat. Na podstawie danych przedstawionych w tabeli 4 można stwierdzić, że na 1000 dzieci w wieku 3 do 5 lat najwięcej dzieci w przedszkolach było w Chełmie (1085), zaś najmniej w Zamościu (934). Na 100 wolnych miejsce przypadało: w Białej Podlaskiej 79, w Lublinie 76, w Zamościu 72, a w Chełmie 6.

Tabl.5. Szkoły podstawowe

Wyszczególnienie	Oddziały w szkołach podstawowych	Uczniowie przypadający na 1 oddział w szkołach podstawowych	Liczba szkół podstawowych na 10 tys. ludności	Liczba uczniów szkół podstawowych na 10 tys. ludności
Biała Podlaska	173	21	1,9	643
Chełm	174	21	2,4	561
Lublin	1023	20	1,6	597
Zamość	198	20	2,0	600

W 2016 roku najwięcej szkół podstawowych funkcjonowało w Lublinie. Znajdowały się tu 53 szkoły podstawowe z 174 oddziałami, do których uczęszczało 20319 uczniów. W Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu liczba szkół podstawowych wynosiła odpowiednio: 11, 15 oraz 13. Po przeliczeniu okazuje się, że w omawianych miastach w szkołach podstawowych liczba uczniów przypadających na 1 oddział kształtuje się na podobnym poziomie: 21 osób w Białej Podlaskiej i Chełmie oraz 20 w Lublinie i Zamościu. Najwięcej szkół na 10 tys. ludności przypadało w Zamościu (2), natomiast najmniej w Lublinie (1,6). Uczniowie szkół podstawowych stanowili 6,4% ogółu ludności w Białej Podlaskiej, 5,6% w Chełmie, 5,9% w Lublinie i 6% w Zamościu.

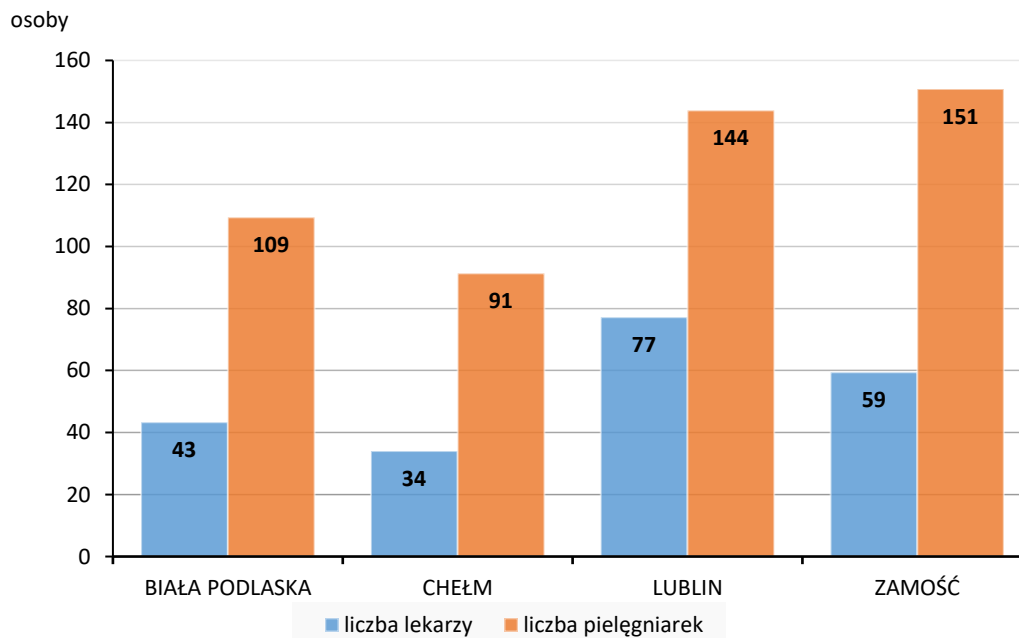
Tabl.6. Gimnazja

Wyszczególnienie	Oddziały w gimnazjach	Uczniowie przypadający na 1 oddział w gimnazjach	Liczba gimnazjów na 10tys. ludności	Liczba uczniów gimnazjów na 10tys. ludności
Biała Podlaska	79	24	1,7	643
Chełm	78	23	1,6	561
Lublin	419	22	1,3	597
Zamość	85	23	2,0	600

Podobnie jak w przypadku szkół podstawowych największa ilość gimnazjów w była w Lublinie. Znajdowały się tu 43 gimnazja z 419 oddziałami, do których uczęszczało 9316 uczniów. W Białej Podlaskiej i Chełmie liczba gimnazjów była taka sama i wynosiła po 10. Nieco więcej, 13 tego typu szkół znajdowało się w Zamościu. Na 1 oddział gimnazjum najmniej uczniów przypadało w Lublinie (22), a najwięcej w Białej Podlaskiej (24). Liczba gimnazjów w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, podobnie jak szkół podstawowych, była najniższa w Lublinie (1,3), a najwyższa w Zamościu (2,0). Najwięcej uczniów na 10 tys. ludności odnotowano w Zamościu (600), a najmniej w Chełmie (561).

Opieka zdrowotna

Rys. 3. Lekarze i pielęgniarki pracujący w głównym miejscu pracy na 10 tys. ludności¹

¹ Dane dotyczące kadry medycznej Główny Urząd Statystyczny pozyskuje ze sprawozdawczości Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. W momencie przygotowywania niniejszej notatki najaktualniejsze dane są za rok 2015.

W 2015 roku najwięcej lekarzy i pielęgniarek, pracujących w głównym miejscu pracy, było w Lublinie, 2629 lekarzy oraz 4898 pielęgniarek, a najmniej w Białej Podlaskiej, odpowiednio: 248 i 627. Uwzględniając zróżnicowaną liczbę mieszkańców badanych miast, największą liczbą lekarzy w przeliczeniu na 10 tys. ludności odnotowano w Zamościu (151), nieco mniej w Lublinie (144). W przypadku pielęgniarek najwyższy współczynnik odnotowano w Lublinie (77 pielęgniarek na 10 tys. ludności), o ponad połowę mniej zatrudnionych jest ich w Chełmie, dla którego wskaźnik wyniósł 34.

Tabl.7. Dostęp do opieki zdrowotnej

Wyszczególnienie	Liczba łóżek na 10 tys. ludności	Przychodnie na 10 tys. ludności	Ilość porad ambulatoryjnych na 1 osobę w ciągu roku	Liczba ludności przypadająca na aptekę ogólnodostępną
Biała Podlaska	109	8	6	2204
Chełm	94	7	6	2056
Lublin	111	9	5	2102
Zamość	122	12	7	1901

W 2016 roku dostęp do opieki zdrowotnej, rozumiany jako liczba łóżek w szpitalach, liczba przychodni, porad ambulatoryjnych i aptek, w stosunku do liczby ludności miasta, utrzymuje się na ogół na podobnym poziomie w analizowanych czterech miastach. Przewagę odnotowano dla Zamościa, gdzie w 2016 roku na 10 tysięcy ludności przypadały 122 łóżka w szpitalach (o prawie 30% więcej niż w Chełmie) oraz 12 przychodni, o ponad 70% więcej niż w Chełmie. Ilość porad ambulatoryjnych również była tu najwyższa i wyniosła w ciągu roku 7 na 1 mieszkańca. W Chełmie na 10 tysięcy ludności przypadały 94 łóżka w szpitalach oraz 7 przychodni, a ilość porad ambulatoryjnych wynosiła 6 na 1 osobę. W Lublinie i Białej Podlaskiej przypadało odpowiednio 111 i 109 łóżek w szpitalach oraz 9 i 8 przychodni w przeliczeniu na 10 tys. ludności.

Kultura

Tabl.8. Liczba kin stałych, bibliotek i muzeów

Wyszczególnienie	Liczba ludności na 1 miejsce w kinach stałych	Liczba ludności na 1 kino stałe	Księgozbiór w woluminach	Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną	Muzea
Biała Podlaska	65	28652	209043	11461	2
Chełm	73	31867	213142	15934	1
Lublin	61	37830	973541	8106	9
Zamość	89	64648	247463	9235	6

Tabela 8 zawiera podstawowe dane dotyczące kin, bibliotek oraz muzeów w 2016 roku. W Lublinie, w 9 kinach stałych o łącznej liczbie 5558 miejsc na widowniach, na 1 miejsce przypadało tylko 61 osób wobec 89 w Zamościu. Na jedno kino stałe najmniej ludności przypadało w Białej Podlaskiej (28652 osoby), a najwięcej w Zamościu (64648 osób). W przypadku dostępności do bibliotek najmniejszą liczbę ludności przypadającą na jedną placówkę biblioteczną odnotowano w Lublinie (8106), największą w Chełmie (15934 osoby).

Tab.9. Imprezy zorganizowane w ramach działalności centrów, domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic

Wyszczególnienie	Imprezy	Uczestnicy	Częstotliwość udziału 1 osoby w imprezach zorganizowanych
Biała Podlaska	234	50498	1,13
Chełm	162	64260	0,99
Lublin	2940	334160	1,02
Zamość	132	89650	0,72

W 2016 roku najwięcej imprez, w ramach działalności ośrodków kultury, zostało zorganizowanych w Lublinie (2940) i uczestniczyło w nich ponad 334 tysiące osób. Najczęściej, z wydarzeń tego typu, w 2016 korzystali mieszkańcy Białej Podlaskiej, średnio 1,13 razy w roku, a najrzadziej osoby zamieszkujące Zamość (0,72).

Jakość środowiska mieszkaniowego w miastach powyżej 50 tys. ludności w województwie lubelskim w 2016 roku, rozpatrywana w aspekcie wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, kształtowała się na porównywalnym poziomie. Biała Podlaska, Chełm, Lublin i Zamość okazały się być równie atrakcyjne, a zauważone jedynie nieznaczne różnice nie miały wpływu na jakość mieszkalnictwa.

Opracowanie:

Anita Deneka, Magdalena Wiktorowicz – Ośrodek Statystyki Gospodarki Mieszkaniowej i Komunalnej

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego w Lublinie